

DELAVEC- DELAVCU!

Glasilo delovne skupnosti
podjetja TERMIT domžale

16 (maj '75)

" I h a n ":

Nekovin. liv.prip.	kg	925.712	805.100	86,97
Neomenj.kem.proizv.		283.623	251.339	88,62
Mlete nekovine		86.170	77.090	89,46
Skupaj:	kg	1.295505	1.133.529	87,50
Podjetje	ton	27.885	26.727	95,85

Po vrednosti:

Obrat	Plan	Doseženo	Index
Peskokopi	5.640.000,00	7.049.412,25	124,99
Ihan	4.290.000,00	4.881.294,40	113,78
Podjetje	9.930.000,00	11.930.706,65	120,15
=====			

Iz tega je razvidno, da je dosežena vrednostna in količinska realizacija z obstoječo delovno silo v odnosu na postavljeni plan, realizirana v sledečem:

Obrat	Po količini	Po vrednosti	Po delov.sili
Podjetje	95.85	120.15	91.92
Peskokopi	96.25	124.99	97.78
Ihan	87.50	113.78	85.00
=====			

Primerjava poslovanja:

Primerjava poslovanja letošnjega in preteklega obdobja nam kaže, naslednji porast proizvodnje in prodaje in to:

Primerjava količinske realizacije:

O b r a t		Dosežena realizacija		Index
		I. trom. 1974	I. trom. 1975	
Peskokopi	ton	24.161	25.593	105,93
Ihan		1.261	1.134	89,93
Podjetje	ton	25.422	26.727	105,13
=====				

Primerjava vrednostne realizacije:

Obrat	Dosežena realizacija		Index
	I. trom. 1974	I. trom. 1975	
Peskokopi	4.270.492,15	7.049.412,25	165,07
Ihan	4.219.007,15	4.881.294,40	115,70
Podjetje	8.489.499,30	11.930.708,65	140,54
=====			

Primerjava doseženega dohodka:

Za primerjavo poslovnih rezultatov poslovanja podajamo gibanje celotnega dohodka in poslovnih stroškov v primerjavi z rezultati obračunskega obdobja 1974/75:

Struktura	Doseženo		Index
	I. trom. 1974	I. trom. 1975	
Celotni dohodek	8.558.160,85	12.267.376,11	143,34
Porabljena sredstva	5.719.954,88	7.639.784,62	133,56
Dohodek	2.838.205,97	4.627.591,49	163,05

Zakon.in pogodb.obvez.	314.834,90	533.490,02	169,45
Ostali oseb.prejemki	15.328,75	18.180,00	118,60
Osebni dohodki	2.279.537,50	3.028.542,60	132,36
Ostanek dohodka	228.504,82	1.047.378,87	458,36

Kljub doseženemu celotnemu dohodku v primerjavi z lanskim obdobjem v višini 143.34% in porabljenimi sredstvi 133,56%, je bil v tem primerjalnem obdobju dosežen dohodek podjetja z 163,05%, kot rezultat boljšega poslovanja in večje prizadevnosti celotnega kolektiva.

Iz pregleda je razvidno, da je bil plan doseženega dohodka presežen z 136,39%. Celokupni ustvarjeni dohodek I. tromesečja znaša po kritju zakonskih in pogodbenih obveznosti din 4.094.101,47 ter predstavlja razpoložljiva sredstva dohodka za osebne dohodke in sklade.

Na splošno lahko zaključimo, da inflacijska gibanja v letošnjem letu zaradi spremenjenih proizvodnih stroškov vplivajo na slabo likvidnost. To dejstvo obremenjuje naše celotno gospodarstvo in ga bomo morali reševati z pristojnimi organi na vseh nivojih družbenega upravljanja.

Delitev dohodka:

Delitev dohodka v I. tromesečju letošnjega leta je podjetje izvajalo v smislu sprejetega sklepa organov delavskega sveta in novih gospodarskih predpisov.

Ustvarjena sredstva dohodka in njihova razdelitev so prikazana v naslednjem pregledu:

N a z i v	Znesek	Udeležba
Celotni dohodek	12.267.376,11	100
Porabljena sredstva	7.639.784,62	62,28
Dohodek	4.627.591,49	37,72
Osebni dohodki	3.028.542,60	65,45
Zakonske in pogod.obvez.	533.490,02	11,53
Ostali OP	18.180,00	0,39
Ostanek dohodka	1.047.378,87	22,63

Iz pregleda je razvidno, da je podjetje v celoti pokrilo realizirane osebne dohodek v višini 3.028.542,60 in višek ustvarjenih sredstev razporedilo v ostanek dohodka za začasno koriščenje obratnih sredstev.

Povprečno izplačani osebni dohodki na zaposlenega v I. tromesečju letošnjega leta znašajo 3.534,39 in so rezultat dosežene produktivnosti dela, povečanih življenjskih stroškov in boljšega poslovanja.

Za analizo gibanja osebnih dohodkov v primerjalnem obdobju I. tromeseč. 1974/75 podajamo naslednjo primerjavo:

N a z i v	I . tromes.74	I.tromes.75	Index
Realizirani bruto OD	2.279.537,50	3.028.542,60	132,86
Izplačani neto OD	1.566.720,10	2.069.549,53	132,09
Izplačani povpr. OD na zaposlenega	2.804,33	3.534,39	126,03

Na osnovi predloženega poslovnega poročila in doseženih poslovnih rezultatov v tem obdobju, so organi samoupravljanja in zbori delovnih ljudi o ustvarjenem celotnem dohodku in delitvi dohodka razpravljali in periodični obračun potrdili.

Viljem Limoni

PROIZVODNJA V APRILU REKORDNA V LETOŠNJEM LETU

V aprilu mesecu smo dosegli v proizvodnji zelo ugodne rezultate tako po količini kot po vrednosti, saj je bila dosežena rekordna mesečna vrednostna proizvodnja vseh časov obstoja podjetja. Tudi izpolnjevanje planskih obveznosti poteka ugodno in smo že uspeli skoraj ujeti planirane količinske vrednosti. Vrednostna proizvodnja pa močno presega plan. Pa si pogledjmo rezultate v naslednjih razpredilnicah:

Količinska proizvodnja v aprilu 1975:

	v tonah		
	Plan	Realizacija	Index
obrat "peskokopi"	9.407	10.447	111,1
obrat "Ihan"	458	481	105,0
Podjetje	9.867	10.928	110,8

Vrednostna proizvodnja v aprilu 1975:

	v din		
obrat "peskokopi"	1.880.000,00	2.680.484,90	142,6
obrat "Ihan"	1.430.000,00	1.958.731,85	137,0
Podjetje	3.310.000,00	4.639.216,75	140,2

Količin-ska proizvodnja v obdobju januar - aprili 1975:

	v tonah		
	Plan	Realizacija	Index
obrat "peskokopi"	35.996	36.040	100
obrat "Ihan"	1.754	1.615	92,1
Podjetje	37.750	37.655	99,7

Vrednostna proizvodnja v obdobju januar - april 1975:

	v din		
obrat "peskokopi"	7.520.000,00	9.729.897,15	129,4
obrat "Ihan"	5.720.000,00	6.840.026,25	119,6
Podjetje	13.240.000,00	16.569.923,40	125,2

Za uspeh v mesecu aprilu gre brez dvoma častitka celotni delovni skupnosti podjetja, ki je tudi lep prispevek k proslavi 30. obletnice osvoboditve.

Lovro Breznik

V

SREDIŠČU POZORNOSTI

ZBORI DELOVNIH LJUDI

Dne 29.4.1975. so bili zbori delovnih ljudi zaposlenih na upravi, v obratu Ihanu in v obratu "peskokopi". Sklicani so bili z namenom, da se obravnavajo rezultati periodičnega obračuna za prvo tromesečje letošnjega leta. Poleg tega se je dokončno sprejel in potrdil Samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu. Na zborih so bili tudi izvoljeni delegati v odbor za izvedbo priprav za organiziranje TOZD in sicer:

obrat "peskokopi":

Mazaj Milan
Štupica Vinko

obrat "Ihan":

Štifter Zvone
Limovšek Boris

Uprava:

Breznik Lovro

Zbori so bili lepo obiskani in je na njih sodelovalo v razpravi precejšnje število zaposlenih.

Jožica Lavrač

SAMOUPRAVNO ORGANIZIRANJE V NAŠI DELOVNI ORGANIZACIJI

Republiški odbor sindikata delavcev kemične industrije in občinski svet zveze sindikatov Slovenije, sta po predhodnem posvetovanju z našimi sindikalnimi funkcionarji sklicala posvet 22.4.1975, po vprašanju samoupravne organiziranosti v "TERMIT-u".

S strani podjetja "Termit" so se posvetovanja udeležili člani zveze komunistov, člani izvršilnih odborov sindikata obeh organizacij, predsednik delavskega sveta in strokovne službe podjetja.

Na tem posvetu se je zelo tehtno obravnavalo stanje v našem podjetju. Po temeljitih analizah in razpravah se je na posvetu sprejelo priporočilo, da naj naša delovna organizacija pripravi v letu 1975 vse potrebno, da bi se v letu 1976 organizirali v Temeljne organizacije združenega dela (TOZD). Za tako organiziranje imamo pogoje, saj imamo že do sedaj razvidno točno gibanje vsakega obrata posebej, stroške in pa tudi izdatke, kakor tudi gibanje količinske proizvodnje, manjkajo nam še samo organi posameznih enot, zato naj bi vsak zaposlenih razmišljal o tej samoupravni organiziranosti in svoje pripombe posredoval v sekretariat podjetja.

Petek Slavko

KDAJ TUDI TOZD PRI NAS?

Na pobudo Republiškega odbora sindikatov kemijske industrije, je bil v mesecu aprilu razširjeni sestanek na katerega so bili vabljeni tudi predstavniki našega podjetja.

Sklican je bil z namenom, da se ponovno ugotovijo pogoji za organizacijo TOZD v našem podjetju. V ta namen so delovni ljudje našega podjetja na treh ločenih zbiorih ponovno izbrali delegate za odbor za izvedbo priprav za organiziranje TOZD z namenom, da ta izdela analizo pogojev in o rezultatih obvesti delovno skupnost in njene samoupravne organe. V to delo se bodo morale vključiti vse družbeno - politične organizacije podjetja in ustrezne službe podjetja, da bomo obširno delo uspeli opraviti do konca letošnjega leta.

Lovro Breznik

PRED PODPISOM POGODBE POSLOVNE INTERESNE SKUPNOSTI PROIZVAJALCEV IN UPORABNIKOV LIVARSKIH PESKOV.

Večkratno prizadevanje našega podjetja, da bi skupaj z potrošniki livarskih peskov dosegli sporazum za skupno soinvestiranje za povečanje proizvodnje livarskih peskov v separaciji v Drtiji, že kaže prve rezultate.

Strokovna komisija, ki je bila imenovana s strani interesne skupnosti, je ocenjevala dva predloga, ter na osnovi vsestranske presoje prišla do zaključka, da ima naš predlog največ prednosti, ker je naša rešitev hitrejša (rok gradnje eno leto) in ima boljše ekonomske in tehnološke rešitve.

Z navedeno rekonstrukcijo želimo povečati proizvodnjo livarskih peskov od sedanjih 75.000 ton/letno na 170.000 ton/letno.

Celotna rekonstrukcija bo stala 20.000.000,00 din in kredite za rekonstrukcijo bi prispevali banka - kupci peska - dobavitelji domače in uvožene opreme.

O celotnem programu so pri nas že razpravljali zbori delovnih ljudi v obratih, obratni in centralni delavski svet ter ga tudi potrdil.

Omenjeni sporazum je šele začetek trdnjše sodelovanja našega podjetja s kupci, ker računamo na nadaljne samoupravne sporazume z našimi kupci.

Janez Otrin

PRIPRAVE ZA SISTEMATIZACIJO DELOVNIH MEST.

V Uradnem listu SFRJ, št.20/69, je izšel "Zakon o spremembah in dopolnitvah temeljnega zakona o delovnih razmerjih", kateri v svojem 37. členu določa, da morajo delovne organizacije v roku enega leta o uveljavitve navedenega zakona izdelati akt o sistematizaciji delovnih mest ter določiti potrebno strokovno izobrazbo posameznega poklica, oziroma smeri za vsako delovno mesto. Idejo za enotni pristop k izdelavi sistematizacije je takrat dal sindikat Slovenije, ki je svoji komisiji dal nalogo, da izdela

metodo dela. Ker pa komisija ni mogla v tako kratkem času tega opraviti, pa tudi delovne organizacije niso bile na to še pripravljene, je komisija zahtevala, da se rok podaljša.

Ne glede na to pa so že takrat nekatera podjetja (kljub preklicani zahtevi), sama pristopila k urejanju sistematizacije delovnih mest v svojih podjetjih. Tudi v našem podjetju smo začeli s pripravami in na 10. seji DS-A, dne 15.5.1969. imenovali komisijo, katera pa je bila nato na 17. seji DS-A, dne 25.3.1970. dopolnjena z novimi člani. Komisija je začela z delom, imela 4 seje, delo pa se je ustavilo že pri samem opisu delovnih mest, kajti izdelava sistematizacije je zahtevno teamsko delo, zadolženi popisovalci pa svoje naloge niso opravili.

V zadnjem času pa so razni forumi (Ustava, Republiška resolucija o kadrovski politiki, družbeni dogovori, itd.) sprejeli obveze, da se tudi sistematizacija uredi. Tako smo v podjetju ponovno pristopili k izdelavi akta o sistematizaciji in že prej imenovano komisijo na 8. seji DS-A, dne 6.2.1975. delno spremenili in se sedaj nahaja v naslednji sestavi:

Limoni Viljem (predsednik), Mazaj Milan, Jerman Jože, Učakar Janez, Dimc Vinko. Breznik Lovro, Blejc Vinko, Novak Anton, ter Flis Jože (člani).

Navedena komisija je pooblaščenca, da po potrebi vključi v svoj sestav tudi ostale zaposlene, zlasti pa bo tako sodelovanje potrebno pri samih opisih delovnih mest, kjer naj bi sodelovali delavci, katerih delo se bo opisovalo.

No in zdaj k sami sistematizaciji! SISTEMATIZACIJA delovnih mest, je oblikovanje podjetja v organizacijskem pogledu. Je torej razvrstitev dela in delovnih mest glede na strokovno in šolsko izobrazbo, prakso in delovno usposobljenost zaposlenih. Osnovno načelo v sistematizaciji je, da naj bi se delovna mesta zasedala čimbolj racionalno to je, pravega človeka na pravo delovno mesto. Urejena sistematizacija pa lahko služi kot eden elementov pri načrtovanju proizvodnje, programiranju kadrov, usmerjanju k strokovnem izpolnjevanju in analitični oceni delovnih mest. Sam akt o sistematizaciji delovnih mest se sestoji iz dveh delov: tekstualnega in opisa delovnih mest.

Seveda boste zdaj takoj ugotovili, da praksa precej odstopa od teorije, kar pa tudi drži. Jasno pa je tudi, da zdaj z izdelavo sistematizacije ne bomo prerazporejali zaposlene na druga delovna mesta, zlasti pa ne starejše zaposlene, ki so z daljši prakso pridobili manjkajoče teoretično znanje. Prav tako se bo moralo od sistematizacije odstopati v primeru pomanjkanja delovne sile in bomo tako prisiljeni sprejeti in razporediti na delo delavce, ki ne bodo povsem odgovarjali zahtevam delovnega mesta. Lahko pa bomo ob vstopu od takega delavca zahtevali, da se začne izobraževati za delo, ki

smo mu ga zaupali.

Pred nami stoji torej zdaj naloga, to je opis dela za vsako delovno mesto. Opis dela bo opravljen na posebnem enotnem obrazcu "opis delovnega mesta", ki je že v pripravi. Komisija bo osnutek pregledala, ga po potrebi dopolnila, nakar bomo začeli z opisi.

Naj na kraju še pripomnim, da bo potrebno delo in pogoje dela na delovnih mestih vsaj enkrat letno kontrolirati, da bodo opisi na "tekočem" s spreminjajočimi se pogoji dela v praksi.

Vinko Blejc

30 LETNICA OSVOBODITVE

Po vsej Jugoslaviji, kakor tudi v Sloveniji, so se pričele že številne proslave v počastitev 30 obletnice osvoboditve domovine izpod tujega osvajalca.

Tako smo bili priča veliki proslavi v Ajdovščini, katera ima zelo velik pomen, posebno še za Slovenijo. Prvič v zgodovini slovenskega ljudstva, se je zgodilo 5. maja 1945 leta, da smo si izvolili lahko svojo slovensko vlado, zato je bilo praznovanje te obletnice še toliko bolj pomembno.

Tudi v "TERMIT-u" so samoupravni organi in družbeno politične organizacije sklenili, da proslavljamo 30 obletnico osvoboditve, kakor tudi 15. letnico firme "TERMIT" in v ta namen imenovali tričlansko komisijo, ki naj izvede ta program.

Komisija se je že sestala in pričela z delom, katerega pa ne bo malo. Na dveh sejah, kolikor jih je imela do sedaj, si je sestavila program, katerega bo pa morala še dopolniti.

Program predvideva, da naj bi bila proslava 3. julija na dan rudarjev in to v Kandršah pri Vidergar Francu, za kar je že tudi z njim vse dogovorjeno. Proslava bo v popoldanskem času, po proslavi pa "piknik" na prostem.

Prevoz bo preskrbljen za vse udeležence. Slavnostni govornik na proslavi bo tov. Narat Milan, sekretar občinske konference ZKS Domžale. Nadalje naj bi za to proslavo izšla posebna številka "Delavec - Delavcu",

v kateri bo prikazan celoten razvoj "Termit-a".

Sestavljen je že seznam in tudi priporočila občinski skupščini in komisiji za odlikovanja, za nekaj najbolj delavnih in zaslužnih članov kolektiva za odlikovanja, tako občinskih, kakor tudi zveznih.

Emblem Termita naj se dopolni s 15. letnico podjetja.

V naslednji številki časopisa, bo komisija še bolj podrobno obvestila kolektiv o pripravah za proslavo.

Torej 3. julija naj bo sleherni zaposleni na proslavi v Kandršah.

Komisija za izvedbo proslave
30 obletnice osvoboditve in
15 letnice "TERMIT-a"

LE PRAVILNO DELO JE ZDRAVO

NOVICE IZ DELOVNIH ENOT

OBVESTILO.

26. člen Ur. lista SRS, št. 5/75 nas zavezuje, da ob prvem dvigu osebnih dohodkov po 15.4.1975, najkasneje pa do 15.5.1975. opravimo poračun prispevkov, vplačanih po lanskih stopnjah, glede na letošnje stopnje, ki se po določbah istega zakona - čeprav uveljavljene v aprilu letos - uporabljajo že od 1.1.1975. Zato prosimo, da sklep DS, da bo izplačilni dan 15.5.1975, sprejmete z razumevanjem.

Davorina Govekar

ODVODNJAVANJE V ODKOPU "DRTIJA"

Sredi marca je v letošnjem letu pričela obratovati črpalka kapacitete cca 2000 l/min z namenom, prečrpati nateklo vodo iz odkopa ter s tem omogočiti nemoteno exploitiranje v odkopu.

Črpalka je montirana v čolnu, izdelanem v lastni režiji, ki ga je moč premikati vzdolž odkopa.

Da je deževje, posebno še dolgotrajno, prvotno močno oviralo ali celo onemogočilo odkopavanje v navedenem odkopu, je razvidno iz podatkov, navedenih v ažurno vodeni "evidenčni knjigi odvodnjavanja".

Za primer navajam podatek o količini natekle ter prečrpane vode v obdobju od 14.3.1975. do 21.4.75.:

D n i	Č r p a l k a I.		Č r p a l k a II.		Skupan količina m3
	kapac. 2000 l/min.	čas črp. količina	kapac. 250 l/min.	čas črp. količina	
	ur	m3	ur	m3	
33	153	18.360	58	870	19.230

V navedenem obdobju je znašala prečrpana količina natekle vode približno 20.000 m³ ozir. hl, zato so vložena sredstva za nemoteno delo v odkopu (tudi v slabših vremenskih razmerah!), povsem opravičena.

Dodatna - manjša črpalka (kapacitete cca 250 l/min) pa je bila montirana naknadno z namenom, prečrpati gostejšo zmes vode, gline in peska.

Poleg navedene rešitve so predvidene v odkopu tudi druge, o teh pa pozneje!

Milan Mazaj

PRVOMAJSKE NAGRADE

Tako, kot že vrsto let nazaj, smo tudi ob letošnjem mednarodnem prazniku dela - 1. maju organizirali v podjetju proslavo in podelili priznanja delavcem za dolgoletno delo v podjetju.

Vse jubilate je na začetku, v kratkem govoru pozdravil predsednik delavskega sveta podjetja Niko Lunar ter jim zaželel še veliko delovnih uspehov.

Letošnji nagrajenci so naslednji:

Kovič Janez, Banko Vera, Močilnikar Milan, Flis Jože, Oražem Franc, ter Radoševič Milan, ki so za 10 letno delo v podjetju, prejeli že ustaljeno nagrado - ročno uro in gotovino, do zneska 2.350,00 din, kolikor določa Samoupravni sporazum in sindikalna lista za leto 1975.

Anžič Anton, Goropečnik Franc, Paternoster Ivanka, Rožič Franc, Gotar Ivan, Kovačič Janez in Majdič Ivan, so prejeli denarno nagrado po 3.450,00 din, za 20 letno delo ter

Pogačnik Franc, Pogačnik Marko in Majdič Anton za 25 letno delo, nagrado po 4.000,00 din.

Vsem nagrajencem iskreno čestitamo!

Vinko Blejc

ODDELEK IZOLACIJSKIH PLOŠČ

V mesecu februarju smo preselili oddelek izolacijskih plošč v prenovljene prostore bivšega oddelka baltimore. S prestavitvijo pa so nastale tudi težave glede prečrpavanja mase. Ker je bila prvotno mišljena gnojnična črpalka preslaba in njena obraba prehitra, smo pristopili k izdelavi sistema prečrpavanja mase s pomočjo vakum črpalke, v novo zgrajeni rezervoar za odcejanje.

Postrojenje je bilo narejeno v lastni režiji v delavnicah na upravi podjetja. S tem sistemom smo rešili več problemov hkrati, raztres mase po tleh, dobro odcejanje mase, priprava le - te še za popoldansko izmeno in končno velikih zastojev pri popravilu prejšnje črpalke.

Šele sedaj lahko rečemo, da smo v precejšnji meri uspeli izboljšati do sedaj zelo slabe delovne pogoje v tem oddelku, kajti bil je najslabši, odkar je bil ustanovljen.

V aprilu pa smo pričeli tudi z izdelavo izolacijskih plošč novega formata W - 20 za livarno Ravne. Do sedanja proizvodnja le teh, je samo 100 kompletov dnevno, kar pa je še vedno premalo za potrebe livarne in stremeti je za tem, da se v čim krajšem času proizvodnja podvoji.

Upadam, da bomo z izboljšanimi pogoji dela in morda z določenimi spremembami tehnologije, to v najkrajšem času tudi dosegli.

Zvone Štifter

STROKOVNA EKSKURZIJA V ZAHODNI NEMČIJI

Investicijski programi našega podjetja načrtujejo ograditev sodobnih separacijskih naprav in stroja za izdelavo oplaščenega peska. Takšne naprave - stroji uspešno obratujejo v tujini, zato smo se odločili, da si jih ogleda izbrana strokovna ekipa. Njihova strokovna mnenja in pripombe bodo dobrodošle pri njihovi nabavi.

Ogledali smo si : Webac stroj za izdelavo oplaščenega peska v tovarni Klekner Humbolt Deutz v Kölnu , dnevni kop in separacijo, - Fordath stroj za oplaščenje peska v obratih Qwarz Werke v Frechnu in Gambachu.

V obratu Deutza smo si ogledali Webac stroj za izdelavo oplaščenega peska in njegov tehnološki postopek. Vodja obrata nam je prijazno razložil vsako vprašanje, ki smo mu ga zastavili. V obratu delujeta dva Webac stroja. Njuna skupna kapaciteta je 10t/h. Oplaščenje poteka z kombinacijo tekoče in granulirane smole. Transport peska v dozirne naprave je pnevmatičen. Pri tem stroju je največ zastojev zaradi netočnega mešanja plina z zrakom. Prav tako ta naprava zahteva pesek brez prahu, ker nima odpraševalne naprave. Ves postopek oplaščanja je v principu enak postopku, ki ga uporabljamo v našem obratu v Moravčah. Oplaščeni pesek sproti uporabijo v livarni, ki je v sosednji hali, kjer izdelujejo maske in jedra za odlitke avtomobilske industrije. Zaradi zahteve po enaki zrnatosti in drobnosti pesek uvažajo iz Nizozemske.

Poleg obrata so nam pokazali livarski laboratorij, kjer preizkušajo lastnosti oplaščenega peska.

V Qwarz Werke v Frechnu smo si ogledali dnevni kop, separacijo, sušilnico in mlevske naprave. To je najsodobnejše opremljeni rudnik v Evropi za pridobivanje suhega in mokrega peska. Zaloge peska, ki vsebuje do 5% glin, ne presegajo 90 letno izkoriščanje pri proizvodnji 2 milijonov ton prane kremenovega peska letno. Transport peska iz dnevnega kopa do separacije je po tekočih trakovih. Elevator dvigne pesek na vrh separacije od koder potuje preko sit, hidroklaeserjev, planfiltrv, sušilnice v silose za avtomatično embaliranje ali v silose za odvoz s cisternami. Na planfiltrih pesek vsebuje samo 5% vlage. S tolikšnim zmanjšanjem odstotka vlage prihranijo dragoceno toplotno energijo v sušilni rotacijski peči. Investicija za ta moderni obrat je znašala že pred šestimi leti 40 milijonov DM.

Laboratoriji in razvojni oddelek so opremljeni z najmodernejšimi fluorescenčnimi in rentgenskimi aparati za preizkavo peskov. V razvojnem oddelku raziskujejo metode separiranja in uporabe proizvedenih kremenovih peskov. Peske preizkušajo za uporabo v steklarstvu, livarstvu, keramiki in gradbeništvu.

Obrat v Gambachu je nekoliko manjši in proizvaja 250.000 ton prane kremenovega peska. Od tega proizvedejo 17.000 ton oplaščenega peska. V dnevnem kopu imajo bazen v katerega bager dovaža surovino. Črpalka, ki je na plovečem objektu črpa mešanico vode - peska v razmerju 1 : 4 na separacijo, kjer po že znanih metodah pesek separirajo in sušijo.

Del sušenega peska uporabljajo v Fordath stroju za oplaščenje. Zaradi odsotnosti vodje obrata nismo dobili o tehnološkem postopku oplaščenja v Fordath stroju nobenih informacij. Kapaciteta stroja za oplaščenje je 10 t/h. Posušijo pa 80% vseh pranih peskov. Pri ogledu strojev in tehnoloških postopkov v navedenih firmah smo si pridobili nove izkušnje, ki bodo koristile pri načrtovanju modernizacije našega obrata "peskokopi" v Moravčah.

Ivan Jurkošek, dipl.ing.

ŠPORT

VTISI IZ LETOŠNJE "PLANICE"

Kakor vsako leto, sem bil tudi letos v ekipi, ki organizira smučarske skoke v Planici. Seveda moram takoj na začetku pojasniti, da imam službo zmeraj bolj pri "tleh", ker spadam v tako imenovani "Boden personal", ki "štamfa" skakalnico, obeša reklamne napise in zastave, v času tekme pa opravlja pomožno službo. No, letos sem se že nekoliko povzpел, bil sem namreč "šef srednje postaje na žičnici" - to je bila pa že malo bolj odgovorna in tudi zanimiva služba. Zanimiva zato, ker sem bil v stalnem stiku s samimi skakalci, kajti na tej postaji so se za trenutek ustavili pri vožnji na start na vrhu naleta. Tudi vsi glavni funkcionarji tu so izstopali in vstopali, kajti postaja je ravno v višini odskočne mize in sodniškega stolpa. Priložnost sem m posebnó dobro izkoristil za zbiranje autogramov, ko so se po štirje skakalci peljali na nalet sem od vseh znanih pobral podpise, po - tem pa smo jih poslali naprej!

Zanimivo je bilo srečanje z znanim Švicarjem in svetovnim so rekorderjem Walterjem Steinerjem. Z njim smo bili namreč že nekajkrat skupaj pri polni mizi v Kranjski Gori. Ko sem ga prosil za autogram, me je takoj prepoznal in mi čestital k napredovanju v službi. Prejšnja leta sem bil namreč "samo" reditelj, ter sem ga enkrat, ko je s svojim fotoaparatom rinil na iztek - prav po naše odrinil. No, pri tem konfliktu sva se spoznala. Seveda Steiner ne bi bil to kot je, če ne bi v šali tudi meni pomolil razglednice in svinčnika pod nos. Kot "šef postaje" sem mu seveda gladko podpisal! Seveda pa je bilo več še zanimivih dogodkov. Tako smo enkrat v tretji seriji (ko se je čutilo, da so Janez Kerštajn in njegovi strojniki spodaj v strojnici že malo pod vplivom "čaja z dodatkom") funkcionarje, ki bi šli radi dol v "kantino", potegnili na zalet, skakalce pa nazaj dol. Neki hudomušnej je takoj pripomnil, da ne bi bilo slabo, če bi vloge zamenjali.

Zanimiva pojava je bil tudi avstrijski trener, najbrž neki Zahomčan. Ko sem ga ogovoril v nemščini, mi je odgovoril nazaj v rateškem dialektu, seveda sem ga bolj malo razumel, zato mi je potem vse pojasnil v čisti slovenščini. Zanimivo je bilo tudi to, da je ta trener svoje fante počakal vedno na srednji postaji žičnice in jim v par besedah povedal, kako in do kam morajo skočiti, kar so fantje tudi dobesedno izpolnili. Seveda jim padcev ni svetoval, ker nikoli nisem slišal, da bi komu rekel naj po končanem skoku tudi pade!

Od naših tekmovalcev mi je najbolj dopadel Mesec, kajti bil je izredno "flegma" pred vsakim skokom in ni (vsaj kar se zunanosti tiče), kazal nobene

nervoze. Sicer pa se je najbolj "izkazal" Pudgar, ki je v enem poskusnih skokov na 120 m skakalnici "potegnil" na 33 m, in pri tem doskočil med skupino teptačev, ki so pod odskočno mizo mazali smuči. Na srečo se je vse lepo končalo, le nekaj teptačem je veter odnesel kape.

Opisal sem nekaj najbolj zanimivih dogodkov z letošnje Planice, kajti moj namen ni bil, da vas "morim" s suhoparnimi rezultati, ki ste jih že tako vsi brali v dnevnem časopisju. Če se mi posreči, da se drugo leto "vriném" v ekipo, katera si bo ogledala svetovno prvenstvo v poletih v Norveškem Vikersundu, se bom pa zopet oglasil z vtisi iz Norveške!

Jerman Jože

TERMITOVEC ZMAGAL NA OBČINSKEM SINDIKALNEM PRVENSTVU V VELESLALOMU!

V petek, 11. aprila je bilo na Veliki planini občinsko sindikalno prvenstvo v veleslalomu. Vreme je bilo več kot zoprno, saj je pihal zelo mrzel veter pomešan s snegom in ledom, videlo pa se ni niti do enih do drugih vratic. Zato ni prav nič čudno, da je bila naša ekipa zmeraj manjša, od 5 prijavljenih nas je bilo na Veliki planini, oziroma do Šimnovca 3, eden je nato odstopil (takoj po "nonstop treningu", ker je menda zaradi megle, namesto med zastavicami vozil, kar med drogovi od sedežnic, ki so se vsaj malo videli). Tako sva se na startu pod Zelenim robom, ki pa je bil ta dan vse prej kot zelen, pojavila samo še dva: jaz z "laufericami" (in to po 50 letih smučanja, prvič na veleslalomu), ter ihanski Limovšek Boris. Startal sem še kar uspešno čeprav je bila tako gosta megla, da sem komaj videl starterja, da o zastavicah na progi raje negovorim. Že pri drugih vraticah pa me je vrglo iz proge (v normalnih pogojih se temu pravi, da sem zapeljal v "boks", seveda o kakem "boksu" ni bilo govora in izgubil sem se nekje v megli, ter počutil kot Amundsen na severnem tečaju). Na srečo sem v daljavi, na moji desni strani zaslišal škripanje sedežnice in preklinjanje nekega "rajsarja", ki je z vso silo priletel namesto v cilj v nosilec sedežnice. Tako sem nekako le našel pot nazaj do Šimnovca, kjer me je že čakal Boris, kot novo pečeni zmagovalec. Imel je sicer najboljši čas, ni pa bil siguren, če je prevozil vse vratice. Neki sodnik je namreč namigoval, da je tam v sredini proge menda malo "zajahal",

kar pa se zaradi megle ni moglo točno ugotoviti. Ker je ta sodnik le malo preveč govoril o tem Borisovem dozdevnem spodrsljaju, sva ga hitro povabila k "šanku" in prvo mesto, je bilo naše!

Pravzaprav se le nismo tako slabo odrezali.

Priznati moram, da v tako slabih pogojih (kar se vremena tiče) res še nisem nikoli tekmoval, ne v tekih, ne v skokih, ter je vse pohvale vreden, kdor je pripeljal skozi vsa vratca brez padca!

In za zaključek še uradni rezultat:

1. Limovšek Boris, "Termit"
2. Sršen Stane, "Toko" Domžale
3. Hribar Janez, "Napredek" Domžale.

German Jože

